

JUSTITSMINISTERIET

Folketinget
Europaudvalget
Christiansborg
1240 København K
DK Danmark

Dato: 8. maj 2018
Kontor: EU-retskontoret
Sagsbeh: Christian Yndal Erichsen
Sagsnr.: 2018-0032/06-0036
Dok.: 711584

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 112 (Alm. del), som Folketingets Europaudvalg har stillet til justitsministeren den 11. april 2018. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Søren Søndergaard (EL).

Søren Pape Poulsen

/

Ane Røddik Christensen

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 7226 8400
F +45 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 112 (Alm. del) fra Folketingets Europaudvalg:

”Ministeren bedes oversende en samlet liste over EU-retsakter, som inden for den nærmere fremtid planlægges at overgå fra det mellemstatslige til det overstatslige niveau, hvorved det danske retsforbehold træder i kraft. Ministeren bedes desuden redegøre for, hvad regeringen har foretaget sig i hver enkelt af de konkrete retsakter for at sikre fortsat dansk deltagelse på de områder, hvor regeringen finder det nødvendigt.”

Svar:

I det følgende fremgår en samlet liste over EU-retsakter, som inden for den nærmere fremtid efter Justitsministeriets oplysninger forventes at overgå fra det mellemstatslige til det overstatslige niveau, hvorved det danske retsforbehold træder i kraft. Under hver retsakt er der blandt andet redegjort for, hvad regeringen har foretaget sig for at sikre fortsat dansk deltagelse på de områder, hvor regeringen finder det nødvendigt.

Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om Den Europæiske Unions Agentur for Strafferetligt Samarbejde (Eurojust) – KOM(2013) 535 endelig

Der forhandles i øjeblikket om et nyt retsgrundlag for Eurojust. En vedtagelse af forordningsforslaget vil indebære, at Danmark på grund af retsforbeholdet ikke længere kan deltage i det operationelle samarbejde i Eurojust, medmindre der opnås en særlig aftale om tilknytning til Eurojust.

Danmark har ved brev af 17. maj 2016 tilkendegivet over for Kommissionen, at Danmark vil anmode om en aftale om tilknytning til Eurojust, når den nye forordning er vedtaget. Det fremgår af den politiske aftale fra 12. december 2016 om Danmarks tilknytning til Europol efter 1. maj 2017, der er indgået mellem regeringen, Socialdemokratiet, Dansk Folkeparti, Enhedslisten, Alternativet, Radikale Venstre og Socialistisk Folkeparti, at regeringen – efter drøftelse med Kommissionen – vurderer, at det vil blive vanskeligt at opnå fuld dansk tilknytning til det nye Eurojust.

Det fremgår dog samtidig, at regeringen vil arbejde aktivt for at opnå en aftale, der sikrer Danmark den tættest mulige tilknytning til Eurojust.

Eurojust-forordningen er fortsat under forhandling, og en vedtagelse kan næppe forventes før til efteråret 2018. Herefter er der en implementeringsperiode på et år. Hvis der – i lighed med den model, der blev brugt i forbindelse med Europol – skal indgås en samarbejdsaftale mellem Eurojust og Danmark efter det gældende retsgrundlag, vil en aftale skulle være indgået inden det nye retsgrundlag træder i kraft, dvs. inden den forventede ikrafttræden i efteråret 2019.

Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om gensidig anerkendelse af afgørelser om indefrysning og konfiskation – KOM(2016) 819 endelig

Forordningsforslaget blev fremsat af Kommissionen den 21. december 2016, og der pågår aktuelt trilogforhandlinger. Formålet med forslaget er at styrke det grænseoverskridende samarbejde vedrørende indefrysning og konfiskation af aktiver relateret til strafbare handlinger med henblik på at bekæmpe terrorfinansiering og organiseret kriminalitet. Forslaget indeholder i den forbindelse bestemmelser om gensidig anerkendelse af afgørelser om indefrysning og konfiskation, der er udstedt i forbindelse med en straffesag.

Den foreslåede forordning skal træde i stedet for og dermed erstatte to eksisterende rammeafgørelser, som Danmark deltager i. Justitsministeriet har tidligere oplyst over for Folketingets Europaudvalg, at hvis Danmark kommer til at stå tilbage som den eneste medlemsstat, der fortsat er bundet af rammeafgørelserne, vil rammeafgørelserne ikke i praksis have nogen virkning i forhold til Danmark. Dette blev senest oplyst ved samlenotat af 22. november 2017 vedrørende de sager inden for Justitsministeriets ansvarsområde, der forventes behandlet på rådsmødet (retlige og indre anliggender) og mødet i Det Blandede Udvalg den 7.-8. december 2017 (EUV, Rådsmøde 3584, RIA bilag 1, 2017-18).

Regeringen har fulgt forhandlingerne tæt med fokus på at sikre, at Danmark fortsat kan samarbejde effektivt med de øvrige medlemsstater i sager om grænseoverskridende kriminalitet, hvis forslaget vedtages. På de seneste arbejdsgruppemøder i regi af Rådet er Danmarks muligheder for et fortsat samarbejde blevet drøftet mellem medlemslandene. På et arbejdsgruppemøde i marts 2018 var der bred opbakning til en model, hvorefter de eksisterende rammeafgørelser fortsat skal finde anvendelse i forholdet mellem Danmark eller Irland (der som udgangspunkt heller ikke deltager i Rådets vedtagelse af foranstaltninger, der foreslås i henhold til TEUF tredje del, afsnit V) på den ene side og de øvrige medlemslande på den anden side. En sådan model vil betyde, at Danmark fortsat vil kunne modtage og sende anmodninger om fuldbyrdelse af afgørelser om beslaglæggelse og konfiskation i henhold til de gældende rammeafgørelser. Den foreslåede model har endvidere opnået godkendelse fra Europa-Parlamentet.

Forslaget forventes endeligt vedtaget medio 2018, og det vil først på dette tidspunkt være endeligt afklaret, om Danmark fortsat kan deltage i samarbejdet med de øvrige EU-lande i henhold til de gældende rammeafgørelser.

Der henvises til det samtidige orienteringsbrev sendt til Folketingets Retsudvalg.

Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2017/541 af 15. marts 2017 om bekæmpelse af terrorisme

Direktivet erstatter Rådets rammeafgørelse af 13. juni 2002 om bekæmpelse af terrorisme (2002/475/RIA), for så vidt angår de medlemsstater, der er bundet heraf.

Direktivet skal være gennemført i de medlemsstater, der er bundet af det, senest den 8. september 2018.

Direktivet er omfattet af retsforbeholdet og er derfor ikke bindende for Danmark.

Med direktivet revideres indholdet af rammeafgørelsen, der definerer og kriminaliserer visse terrorhandlinger, herunder navnlig gennemførelse af terrorangreb, deltagelse i terrorgruppers aktiviteter, herunder finansiel støtte til disse aktiviteter, offentlig opfordring til, rekruttering til og oplæring i terror.

Direktivet fastsætter minimumsregler vedrørende definitionen af strafbare handlinger og straffe i forbindelse med terrorhandlinger, lovovertrædelser med forbindelse til en terrorgruppe og lovovertrædelser med forbindelse til terroraktiviteter samt foranstaltninger til beskyttelse af og støtte og bistand til terrorofre.

Størstedelen af direktivet angår krav til medlemsstaternes straffelovgivning mv. Disse dele af direktivet angår ikke gensidig anerkendelse, og Danmark vil ensidigt kunne gennemføre lovgivning, der svarer til direktivets krav.

Direktivet indeholder endvidere bestemmelser om bistand og hjælp til terrorofre. De fleste af direktivets krav til bistand og hjælp til terrorofre omfatter alle ofre, dvs. også ofre, der har bopæl i et tredjeland eller en medlemsstat, der ikke er bundet af direktivet, herunder Danmark.

Direktivet indeholder dog en enkelt bestemmelse, som kun omfatter terrorofre med bopæl i en medlemsstat, der er bundet af direktivet. Bestemmelsen angår samarbejde mellem de berørte medlemsstaters myndigheder med henblik på at sikre terrorofre, som har bopæl i en anden medlemsstat end den, hvor terrorhandlingen blev begået, adgang til oplysninger om deres rettigheder, de tilgængelige hjælpetjenester og erstatningsordninger i den medlemsstat, hvor terrorhandlingen blev begået.

Retsforbeholdet har dermed den konsekvens, at danske ofre for en terrorhandling i en anden medlemsstat ikke vil nyde godt af et direktivbestemt samarbejde mellem danske myndigheder og myndighederne i den anden medlemsstat om oplysninger om ofrenes rettigheder i den anden medlemsstat. Det bemærkes, at rammeaf-

gørelsen ikke indeholder tilsvarende regler, og at danske ofre således ikke mister en eksisterende adgang, men går glip af den adgang, der vil komme til at gælde mellem de medlemsstater, der er bundet af direktivet.

Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2017/1371 af 5. juli 2017 om strafferetlig bekæmpelse af svig rettet mod Den Europæiske Unions finansielle interesser

Direktivet erstatter den 6. juli 2019 konventionen om beskyttelse af De Europæiske Fællesskabers finansielle interesser af 26. juli 1995 med de tilhørende protokoller af 27. september 1996, 29. november 1996 og 19. juni 1997, for så vidt angår de medlemsstater, der er bundet heraf.

Direktivet er omfattet af retsforbeholdet og er derfor ikke bindende for Danmark.

Med direktivet revideres indholdet af konventionen, der fastsætter minimumsregler vedrørende definitionen af strafbare handlinger og sanktioner herfor i forbindelse med svig, der skader Unionens finansielle interesser.

Direktivet fastlægger minimumsregler vedrørende definitionen af strafbare handlinger og sanktioner herfor med henblik på at bekæmpe svig og andre ulovlige aktiviteter, der skader Unionens finansielle interesser, for at styrke beskyttelsen mod strafbare handlinger, der skader disse finansielle interesser, i overensstemmelse med gældende EU-ret på dette område.

Størstedelen af direktivet angår krav til medlemsstaternes straffelovgivning mv. Disse dele af direktivet angår ikke gensidig anerkendelse, og Danmark vil ensidigt kunne gennemføre lovgivning, der svarer til direktivets krav.

Direktivet indeholder endvidere en bestemmelse om samarbejde mellem medlemsstaterne og Kommissionen (Det Europæiske

Kontor for Bekæmpelse af Svig (OLAF)) og andre EU-institutioner, -organer, -kontorer eller -agenturer.

Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om strafferetlig bekæmpelse af hvidvaskning af penge – KOM(2016) 826 endelig

Kommissionen fremsatte direktivforslaget den 21. december 2016.

Direktivforslaget er omfattet af retsforbeholdet.

Med direktivforslaget foreslås det at fastsætte minimumsregler om afgrænsningen af strafbare handlinger og om sanktioner herfor i forbindelse med hvidvaskning af penge.

Det foreslås, at direktivet skal erstatte artikel 1, litra b, og artikel 2 i Rådets rammeafgørelse af 26. juni 2001 om hvidvaskning af penge, identifikation, opsporing, indefrysning eller beslaglæggelse og konfiskation af redskaber og udbytte fra strafbart forhold (2001/500/RIA), for så vidt angår de medlemsstater, der er bundet af direktivet.

Direktivforslaget angår krav til medlemsstaternes straffelovgivning mv. Direktivforslaget angår ikke gensidig anerkendelse, og Danmark vil ensidigt kunne gennemføre lovgivning, der svarer til direktivforslagets krav.

Forslag til direktiv om bekæmpelse af svig og forfalskning med andre betalingsmidler end kontanter - KOM(2017) 489 endelig

Kommissionen fremsatte direktivforslaget den 13. september 2017.

Direktivforslaget er omfattet af retsforbeholdet.

Med direktivforslaget foreslås det at fastsætte minimumsregler for bestemmelsen af, hvad der udgør strafbare handlinger, og for

sanktioner ved svig og forfalskning i forbindelse med andre betalingsmidler end kontanter.

Det foreslås, at direktivet skal erstatte Rådets rammeafgørelse af 28. maj 2001 om bekæmpelse af svig og forfalskning i forbindelse med andre betalingsmidler end kontanter (2001/413/RIA), for så vidt angår de medlemsstater, der er bundet af direktivet.

Størstedelen af direktivforslaget angår krav til medlemsstaternes straffelovgivning mv. Disse dele af direktivforslaget angår ikke gensidig anerkendelse, og Danmark vil ensidigt kunne gennemføre lovgivning, der svarer til direktivforslagets krav.

Direktivforslaget indeholder endvidere en enkelt bestemmelse om udveksling af oplysninger om de lovovertrædelser, der er omfattet af direktivet, mellem medlemsstater, der er omfattet af direktivet. Danmark vil ikke kunne deltage i dette samarbejde.

Rammeafgørelse 2001/413/RIA om bekæmpelse af svig og forfalskning i forbindelse med andre betalingsmidler end kontanter, der som nævnt foreslås erstattet af det foreslåede direktiv, indeholder en bestemmelse om udlevering af statsborgere, der i en anden medlemsstat er sigtet for at have udvist en strafbar adfærd som beskrevet i rammeafgørelsen. Denne bestemmelse er erstattet af Rådets rammeafgørelse 2002/584/RIA om den europæiske arrestordre og overgivelse mellem medlemsstaterne, som også finder anvendelse for Danmark. Den resterende del af rammeafgørelse 2001/413/RIA vedrører ikke samarbejdet med andre medlemsstater.

Den foreslåede erstatning af rammeafgørelse 2001/413/RIA har således ikke betydning for Danmarks samarbejde med de medlemsstater, som fremover vil være omfattet af det foreslåede direktiv.

Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv ”laying down rules facilitating the use of financial and other information for the prevention, detection, investigation or prosecution of certain criminal offences” – COM(2018) 213 final

Kommissionen fremsatte direktivforslaget den 17. april 2018. Direktivforslaget foreligger endnu ikke på dansk.

Direktivforslaget er omfattet af retsforbeholdet.

Det foreslås, at direktivet skal ophæve Rådets afgørelse af 17. oktober 2000 om samarbejdsordninger mellem medlemsstaternes finansielle efterretningsenheder for så vidt angår udveksling af oplysninger (2000/642/RIA).

Justitsministeriet er ved at foretage en nærmere vurdering af direktivforslaget.

Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om ændring af Rådets rammeafgørelse 2009/315/RIA for så vidt angår udveksling af oplysninger om tredjelandsstatsborgere og det europæiske informationssystem vedrørende strafferegistre (ECRIS), og om erstatning af Rådets afgørelse 2009/316/RIA – KOM(2016) 7 endelig og forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om oprettelse af et centralt system til bestemmelse af, hvilke medlemsstater der ligger inde med oplysninger om straffedomme afsagt over tredjelandsstatsborgere og statsløse personer (tredjelandsstatsborgere) for at supplere og understøtte det europæiske informationssystem vedrørende strafferegistre (ECRIS-TCN-systemet), og om ændring af forordning (EU) nr. 1077/2011 – KOM (2017) 344 endelig.

Forslaget til direktiv blev fremsat den 19. januar 2016, og forslaget til forordning blev fremsat den 29. juni 2017. Der pågår aktuelt trilogforhandlinger. Det foreslåede direktiv vil ændre en rammeafgørelse og erstatte en afgørelse. Danmark deltager aktuelt i rammeafgørelsen og afgørelsen.

Formålet med direktivforslaget er at indføre et system, hvorved en medlemsstat hurtigt og effektivt kan finde ud af, om andre medlemsstater har registreret oplysninger om straffedomme vedrørende en given tredjelandstatsborger. Direktivforslaget er omfattet af retsforbeholdet.

Forordningsforslaget supplerer direktivforslaget, idet den foreslåede forordning vil oprette og regulere et centralt ECRIS-TCN-system, som indeholder identitetsoplysninger på tredjelandstatsborgere, der er idømt straf i et EU-land. Det fremsatte direktivforslag har i den forbindelse til formål at regulere den decentrale udveksling af oplysninger. Forordningsforslaget er omfattet af retsforbeholdet.

Direktiv- og forordningsforslagene vedrører udveksling af oplysninger om tredjelandstatsborgere. Justitsministeriet har bl.a. i ministeriets grund- og nærhedsnotater om henholdsvis direktivforslaget og forordningsforslaget, som blev oversendt til Folketingets Europaudvalg og Folketingets Retsudvalg den 25. februar 2016 og den 3. oktober 2017, givet udtryk for – bl.a. på baggrund af foreløbige tilkendegivelser fra Rådets Juridiske Tjeneste – at forslagene efter ministeriets vurdering ikke vil få betydning for Danmarks retsstilling i forhold til at deltage i den del af ECRIS-systemet, der vedrører udveksling af oplysninger om EU-borgere.

Rådets Juridiske Tjeneste har efterfølgende over for Justitsministeriet rejst tvivl om denne vurdering. Justitsministeriet er i dialog med Rådets Juridiske Tjeneste herom.

Forslagene forventes vedtaget inden udgangen af juni 2018, og det er forventningen, at det nye system vil være operationelt i 2020.